

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, divendres 11 d'Abril de 1913

Núm. 85

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXOSOS HABITACIONS

QUARTO DE BANY I DUTXA

*****
AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens — Plaça de Prim - REUS — Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES

SERVEI DE GRAN LLUIMENT

PER A BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50.--RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON.-TELEFON 76.--BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts.—Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià.—Gran menjador per a 500 comensals.—Esplèndida il·luminació.—Servei esmerat.—Cuina selecta.—Perruqueria i banys.

Els republicans i el règim

Sobre la provisió de la presidència del Congrés que deixà vacant en Moret, diu un confrare barceloní:

“Sembla que va guanyant camí la candidatura del senyor Azcàrate. Veus aquí el per que de la actitud del “trust” contra el comte de Romanones. El senyor Gasset ha sigut desbancat.

Els rumors que sobre això corren—nosaltres creiem que amb cert fonament—diuen ademés que les Corts no's renuaràn fins després del 17 de maig, dia que'l Rei compleix anys, per a evitar al senyor Azcàrate l'haver d'anar al Palau a felicitar al Rei, i que's tancaràn així que deslliuri la Reina, per a que'l senyor Azcàrate, acabades les tasques parlamentaries, pugui fer un viatge per Espanya o per l'estranger.

Tot això es diu, i es diu més encara: es diu que'l senyor Melquíades Alvarez qui aprova la decisió del chefe de la minoria conjuncionista, se prepara resoltament a seguir l'opinió que'l senyor Blasco Ibañez ha donat als republicans espanyols desde Buenos Aires; això és: que Espanya necessita una monarquia democràtica com Italia i Anglaterra.”

Tot això ho trobem fantasmagòric perquè no hi ha res encara que excusi l'aproximació dels republicans a la monarquia. O som llecs o no veiem cap orientació en el règim francament lliberal i democràtic. Governen els homes de sempre o pitjors, car un Romanones és molt inferior en mèrits, aptituds i recta intenció a un Canalejas.

I lo més important: seguim baix la fèrula dels mateixos procediments polítics i les mateixes lleis odioses com la de Jurisdiccions i d'Ordre públic. Segueix imperant en les decisions governamentals el favor per tota garantia legal i moral, “No hi ha justícia a Espa-

nya” han dit homes eminents, adhoc del règim, com en Gasset, i no s'ha donat cap fet trascendental ni nimí que permeti entreveure una era de major justícia i equitat, que faci inactual aquella frase lapidaria.

Sóm allà ont érem, senyors Alvarez i Azcàrate. Sóm en l'Espanya decadent, regida pels mateixos homes que la portaren a la desfeta colonial, contra'ls quals s'aixecà el verb en tremenda abominació del gran Joaquim Costa. Sóm en l'Espanya de l'encasillat, dels amanyos electorals amparats pel ministeri de la Governació. Sóm en l'Espanya dels “trusts”, dels monopolis; en la Espanya plotàcrata, oligàrquica. Sóm en l'Espanya de l'aventura d'Àfrica; on se vessa sang i's llencen quartos inútil i estèrilment. Sóm, en fi, en l'Espanya sense escoles, sense fonts de riquesa, en l'Espanya pobre, inculta i fanàtica; en l'Espanya lligada amb Roma, en l'Espanya sense llibertat ni justícia.

Davant d'aquest quadro paorós d'Espanya ¿hi ha republicans que ingressen als partits del règim, essent aquests causa de tanta desventura i oprobí? Nosaltres no ho creiem, no ho podem creure; perquè no podem admetre que hi hagi homes del republicanisme espanyol que hagin perdut d'un cop l'enteniment i la consciència.

L'exemple d'Italia i el d'Anglaterra? Ah, no! Espanya ni té una dinastia de la qual depenguin en gran part les llibertats públiques com Italia ni està baix un règim constitucional monàrquic com l'anglès ont és el poble qui fa'l Parlament i aquest el govern, limitant-se el Poder moderador a acatar la voluntat popular expressada en els comicis. Ademés, en la “república coronada”, a Anglaterra, els governs de concentració se realitzen baix la base de mutues tranzaccions, portant al Parlament un programa mínim de reformes que accepten i apoen els partits que entren en l'aliança. D'aquí, que'ls liberals anglesos se prestin a votar l'Ho-

me Rule a canvi de que'ls nacionalistes irlandesos votin les reformes d'ordre social i financer den Lloyd George.

Però a Espanya, a Espanya no pot ésser res d'això perquè és el rei que fa els governs i aquests els Parlaments, essent ben poc eficaç i influent en l'actual règim, la voluntat sobirana del poble amanyada per cacics i oligarques que tenen l'apoi del ministre de la Governació amb els seus delegats a “provincies”, els governadors civils.

Crònica Científica

Telefonat sense fils de Romà a Trípoli

La telegrafia sense fils, que no havia fet cap més progrés sensible després de les primeres i extraordinaries experiències de l'enginyer danès Waldemar Poulsen, seguides de les de l'enginyer italià Majorana, inventor d'un micrófon en extrem sensible, acaba d'entrar en una nova fase.

Amb aquells experiments que daten de tres o quatre anys, la paraula transmesa per les ondes hertzianes havia pogut arribar a la distancia de 420 kilòmetres. El contra-torreller italià “Lanciera” havia pogut comunicar amb Caprera i havia telefonat amb gran èxit de Roma a Trapani (Sicília).

Ara fa poc, M. Vanni, professor de l'Institut militar de T. S. F. de Centocelle, central telefònica situada a 12 kilòmetres de Roma, ha pogut parlar amb els enginyers de la central telefònica de T. S. F. de Trípoli, o sigui a més de 1.000 kilòmetres.

El professor Vanni, que ha anat a París per alguns dies, ha fet algunes declaracions complementaries sobre les seves recerques.

—“Jo m'he servit per a procedir an aquests experiments, d'un micrófon de líquid, l'idea primera del qual es deguda a Chichester Bell, germà de Graham Bell, el célebre electricista americà, al qual es deu el telèfon. Per medi d'aquest micrófon i de generadors Moretti, se m'ha pogut entendre molt bé des de Trípoli. Els meus interlocutors han reconegut perfectament el timbre de la meua veu.

—Nosaltres hem procedit a un experiment més extraordinari, i també més difícil. Hem col·locat el pabelló d'un fonògraf davant l'embocadura del micrófon de líquid. Les paraules del fonògraf, una volta aquest en marxa, han

sigut admirablement enteses des de Trípoli.

—Jo continuaré aquests experiments, acabà dient el professor Vanni; tinc el propòsit de perfeccionar alguns dels meus aparells, i crec que ben aviat podré procedir a una experiència de telefonia sense fils entre Roma i París. La distancia que separa les dues capitals no excedeix a 1.200 kilòmetres, emprò els obstacles naturals, montanyes, turons i extensos boscos, son més difícils de franquejar per les hondes hertzianes que'l mar.”

DR. MICROSOPIUS.

El discurs den Cambó

COMENTARI

Els únics comentaris al discurs del senyor Cambó i Batlle, han estat los següents: “El senyor Cambó demana el poder; el senyor Cambó vol ésser ministre...”

Conten els vells parlamentaris que en aquells temps en que l'esperit den Romero Robledo era el del Congrés espanyol, un diputat que posava en les seves oracions una persistent serietat i una indubitable bona fé, començà a demanar per a la seva regió i en general per a totes les que ho sollicitessin, el concert econòmic.

Era aquella oració una lletania dedicada al concert econòmic. El concert era la riquesa, el concert era la moralitat, el concert era la vida. Els diputats s'adormien, deixaven els seus escons, conversaven displicents. L'ensopiment s'espesava en la Cambra, sense que'l diputat cessés en la seva persistència. A l'últim, de la tribuna de la premsa sortí una veu imperativa:

—Que li donguin el concert y que calli.

Al senyor Cambó acabaran fent-lo ministre si segueix exercitant la santa insistència, com fins aquí. “Pobre porfiado saca mendrugo”, dirien els castellans i el senyor Cambó sab perfectament que a Madrid prevaleixen aquestes tres coses: primera, adquirir un valor; segona, ésser porfiat, i tercera, convencer a la gent de que s'es un viu, no un lliador, no un home representatiu, no un idealista, sinó un viu.

Al senyor Cambó, ademés de l'anecdota ja dita, deu saber aquella altra atribuïda an en Nocedal, pare. Un pretendent a un empleu l'acosava d'una manera gaire bé agressiva. El deturava a l'entrada i a la sortida del ministeri, de casa seva, de les visites, en mig del carrer. En Nocedal decidí acabar amb aquella implacable demanda. Li donà la credencial i en la llista del personal

escrigué aquestes paraules: “Ai del que el moguil! En Nocedal, amb això, volia dir que'l que gosés a deixar-lo cessant se'l trobaria, com ell, sempre penjat a l'anella. Però els successors den Nocedal cregueren que's contenia una amensassa en aquelles paraules per al que s'atrevis a deixar-lo cessant, per les influències que'l sostenien, i el pretendent de la santa insistència va permanecer incommovible a través de tots els ministeris fugitius.

Al senyor Cambó y Batlle li succedirà igual. Després d'anys i anys de demanar ésser ministre el faràn definitivament i per por de que torni a atormentar amb els seus desitjos, no el mouràn. Serà ministre permanent, encara que caigui la monarquia, que per a alguna cosa la Lliga, i amb la Lliga el senyor Cambó i Batlle, diuen que les formes de govern son accidentals. Amb tiris i troians, ésser ministre. Un ideal a l'alcanç de totes les intel·ligències.

Coses inútils de gran utilitat

Res hi ha absolutament inútil; res que, per poc que valga, no pugui aprofitar-se beneficiosament.

En els cafès i en els hotels es llensen diàriament molts troços de les càpsules d'estany, que cobreixen el tap de les empolles de licors i vins. ¿Quí pensa que allò pugui servir per un gran be social?

I no obstant, això ha servit per a realitzar una hermosa obra social.

A Lille s'ha constituït una Societat que s'anomena “La Fulla d'Estany”. Aquest nom se li ha posat perquè es dedica a recollir en els cafès i hotels els troços de les càpsules d'estany de les empolles quan s'han destapat.

Quan n'ha recullit certa quantitat se la ven, i el producte el destina a costejar excursions sanitàries en temps de vacances als nois pobres de les escoles públiques.

El primer any del seu funcionament “La Fulla d'Estany” va recollir troços de dites càpsules que al vendre'ls li produïren mil cent francs i amb ells va mantenir un mes en el camp a 31 escolars pobres.

L'any passat el producte dels desperdicis d'estany va donar per a costejar una excursió durant el mes de vacances a 110 nois.

—Veuen que hermosa i gran obra pot fer-se recullint una cosa, que a primera vista sembla tan inútil com son les càpsules trencades de les empolles?

Son coses inútils que serveixen per a fer coses de gran utilitat social.

Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi

Prop d'esser oberta la Sucursal que estableix a Reus la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, creiem de interès dir quelcom sobre aquesta institució, que es obra de veritable utilitat social.

Aquesta Caixa facilita a l'individu la pràctica de l'estalvi, la formació de pensions per a la vellesa, la creació de pensions o rendes vitalícies immediates i la constitució de capitals dotals. Amb aquestes operacions la Caixa de Pensions dona a tothom que vulgui fer estalvi els medis per a preparar-se la satisfacció de necessitats eventuals, per a procurar-se recursos amb que socorrer les exigencies de la vellesa i per a afavorir el pervindre del seus fills preparant-los petits capitals.

Per a tots aquests objectius, la Caixa de Pensions té les seves operacions organitzades amb gran flexibilitat i rodejades de tanta senzillesa, que no's pot negar que en tota la organització de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi s'hi veu com dominant la preocupació de guanyar adeptes a l'estalvi i a la previsió donant atractius a tan necessaries virtuts.

Mes la Caixa de Pensions no ha sigut creada sols per a esser instrument de previsió utilitzable separadament per l'individu, sinó que és a l'ensemblament excelent maquinaria que's directors d'agrupacions i col·lectivitats poden utilitzar a estendre els beneficis de la previsió a les masses que dirigeixen. Per aixó pot dir-se que la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi es organisme eminentment social.

En efecte, totes les seves operacions estan calculades de manera que les imposicions son del tot lliures i poden fer-les els mateixos interessats o bé altres persones o corporacions com Ajuntaments, Diputacions, empresaris de obres, fabricants, germandats i totes aquelles que vulguin formar o contribuir a formar pensions per als seus obrers, empleats o socis.

I per a fer aquesta bona obra els elements patronals poden triar entre una gran varietat de combinacions, fent entregues periódiques iguals a favor de tots els seus obrers, fent imposicions diferents per grups d'estats, imposant quantitats úniques com a premis, realitzant entregues proporcionals als jornals i adoptant altres formes.

De tot lo dit resulta evident l'utilitat social de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, com a medi d'estalvi i previsió utilitzable directament per l'individu i com instrument de protecció patronal a favor de les classes obreres.

Per les ciències mèdiques

Una iniciativa il·loable

A Catalunya tenim un bell estol de metges que no's contenten amb fer-se una clientela pel medi que sia, sinó que esmersen llurs activitats en les disciplines de la Ciència, conreuant-la com un culte sagrat. I veus aquí com pot dir-se que a casa nostra tot lo que's refereix d'aprop o de lluny a les professions mèdiques, té brillants conreadors que, tot prenent de la ciència dels estrangers lo que exigeixen els avenços, se'n serveixen per al treball propi, gracies al qual han conseguit emancipar-se d'estranyes tutelles i crear veritablement una tradició científica nacional. I és que, en les ciències, com en tots els rams de l'activitat humana, cal tenir en compte les diferencies ètniques, contra les quals no's pot lluitar i a les quals és no tant sols convenient, sino precis, adaptar els coneixements universals. De lo contrari, és a dir, si l'home de ciència, en ares d'un universalisme mel·lentes, se contrapunta amb elles, lo millor

que pot passar-li és que tots els seus esforços, al topar amb la realitat, resultin xocs i no serveixin per a altra cosa que per a omplir-li d'amargors l'esperit a copia de desenganys.

El caudal mèdic de Catalunya sembla ja prou potent per a desenrotllar tota mena d'energies. I és per aixó que l'Academia i Laboratori de Ciències Mèdiques acaba de tenir l'iniciativa de unes reunions de metges de les terres de parla catalana, a fi d'estrényer els llaços de germanor científica i d'aconseguir els esforços de tots una major eficacia per a l'esdevenidor de la ciència.—La primera d'aquestes reunions se celebrarà a Barcelona a mitjans de juny d'aquest any.

Cal esperar-ne resultats ben fructuosos per a la creació o millor dit, la renovació de la ciència catalana.

El primer de Maig

Les societats obreres reusenques se preparen per a celebrar amb la solemnitat acostumada el primer de Maig, «Festa del Treball».

Publicaran un manifest, celebraran al matí un gran miting i en manifestació portaran les conclusions del mateix a l'Arcaldia per a que siguin elevades als Poders públics.

La classe obrera celebrant la «Festa del Treball», demanarà al Govern una completa l·legislació obrera com es jornada màxima de 8 hores, jornal minim i altres millores contingudes en el programa del proletariat internacional.

An aquestes reclamacions s'hi afegirà la petició de que no's declari guerra i's derogui la llei de Jurisdiccions.

Desitgem de tot cor que resulti com cada any espléndida la gran diada obrera.

La població d'Espanya

La Direcció general de l'Institut Geogràfic i Estadístic ha publicat la relació dels naixements, matrimonis i defuncions ocorregudes en les capitals de provincia d'Espanya en el mes de desembre de 1912.

La població en les capitals de provincia d'Espanya era en 31 de desembre de 1912, de 3.358.674 habitants, essent les capitals que més població tenen, Barcelona amb 598.556; Madrid 571.539; Valencia, 233.848; Sevilla, 155.366; Màlaga, 136.192; Murcia, 125.381; i Saragoça, 111.701, i les menys, Huesca, amb 42.387; Avila, 12.155; Guadalajara, amb 11.863; Ouenca, 11.667, i Soria, 7.585.

El nombre de naixements durant el mes de desembre últim fou de 8.551; la capital que major xifra representa és Madrid, 1.551, seguint-la en importancia Barcelona, 1.255; Valencia, 536; i Murcia, 282, essent les menys importants Guadalajara, 26; Terol, 25, i Soria, 16.

La proporció mitja de natalitat per 1.000 habitants és de 2'55.

La nupcialitat total està representada per 2.274 matrimonis, corresponent les majors xifres a Barcelona, 578; Madrid, 319; Màlaga, 168; i Sevilla, 149; i les menors a Oviedo, 6; Castelló, 2, i Alava i Avila, 1.

La proporcionalitat de matrimonis per cada 1.000 habitants és de 0'68.

Hi va haver 8.697 defuncions en el mes de desembre de 1912, es a dir que va descendir la població d'Espanya de 146 habitants, puig els naixements sols arribaren a la xifra de 8.551.

Madrid representa la xifra de 1.754 an aquest aterrador total de defuncions; Barcelona, 1.655; Valencia, 516; Sevilla, 506; Màlaga, 304; Murcia, 536, i Saragoça, 242.

Les capitals en que fou menor el nombre de defuncions son Guadalajara, 32; Ouenca, 31; Soria, 25, i Terol, 18.

La mitja proporcional de mortalitat per cada 1.000 habitants és de 2'59, major que de naixements.

Informació Local

De don Joaquim Borrás de March, president de la Junta de Patronat de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, sucursal d'aquesta ciutat, hem rebut atent B. L. M. convidant-nos a l'inauguració de la mateixa, que tindrà lloc en el seu local del carrer de Llovera, demà, a les 5 de la tarda. Agraïm l'atenció.

Per la secció de Foment del Govern civil, s'anuncia al públic la proposta de carreteres feta per la Quesatura d'Obres públiques, a fi de que durant quinze dies, puguin deduir les reclamacions que estimin pertinents totes les corporacions, entitats i particulars.

BORRAS-DENTISTA Mercadal, 13.-REUS

Per avui a dos quarts de cinc de la tarda, està convocada reunió de la Diputació provincial per a acabar les sessions de l'actual període.

La temperatura segueix essent variable; sembla que hagi desaparegut la probabilitat de nova pluja.

A dos quarts de vuit d'aquesta tarda se reunirà l'Ajuntament en sessió pública de segona convocatoria corresponent a la present setmana.

Fabrica de Gorres. - Isidre Pons participa a la seva nombrosa clientela haver traslladat el seu despatx del carrer de Boule núm. 9 al carrer de Monterols 18 i Galí núms. 7 i 9.—Reus.

Una comissió de catedràtics de Barcelona ha visitat al president del Consell per a gestionar s'equipari a la central la Universitat de Barcelona.

Hem rebut de la Cambra Agrícola de Alacant una circular que dirigeix a totes les Cambres, Sindicats, Caixes rurals i entitats agrícoles i comercials de Espanya, acompanyant una proposició de Llei sobre auxili de l'Estat a obres hidràuliques, quina aprovació se tracta de recabar dels Poders públics.

MODES La modista senyoreta Josepa Clós, de Barcelona, Pelai, 14, ha tornat de París amb els últims models en sombreros i bruses per a senyora, a bons preus.

Arribarà an aquesta ciutat el dia 9 del corrent, ont hi permanixerà solament quatre dies, i estaràn exposats i podran veure's en els salons de l'Hotel de Londres. Especialitat en les reformes.

Properament començarem la publicació setmanal d'uns «Ecos barcelonins», deguts a la ploma de l'aventatjat escriptor nostre amic Emili Graells Castells.

Es una millora en nostra col·laboració que creiem han d'apreciar i agrair nostres lectors.

El «Boletín Agrícola» d'Olot ha publicat un article, l'extraete del qual ve a dir que'l millor medi per a impedir que les formigues pugin als arbres, es lligar als troncs fulles de tomaquera. Havent-ho provat un dels lectors del confrare, comprová l'eficacia del procediment. Per a simplificar aquest, plantá una tomaquera al peu de cada arbre i aixís conseguí salvar-los completament de les formigues.

Saboneria de Josep Forcades
Despatx: Sant Esteve, 23.

La Direcció general d'Agricultura estudia els medis de modificar l'ensenyament agrícola a fi de procurar que produeixi els resultats que avui no produeix, degut a la falta d'una bona organització.

Se dona ja com a segur que amb tot i les constants afirmacions den Romanones, les Corts no s'obriran per ara i que la data de la seva reobertura no serà fins a darrers de maig.

— Doctor A. Tort Nicolau —

Especialista en parts y enfermetats de la dona.—Ex-quefe de la Maternitat y Inclusa de Madrid

Consulta de 5 a 9 en son Consultori, arraval de Sant Pere, 45, principal.—Consulta de 11 a 12 y de 3 a 5, plassa de Prim, 6, segóu.—Teléfon 78.

Están ja un xic avençats els treballs d'organització del Congrés esperantista que s'ha de celebrar a Olot.

El Comité executiu té el projecte de publicar un album il·lustrat com a record d'aquella assemblea que, segons noticies, hi assistirán esperantistes estrangers en gros número.

A Amposta (Tortosa), s'han fet experiments per a prevenir les glaçades, utilitzant la creosota. Els resultats han sigut magnífics. La creosota fa molt fum i espés i dura bona estona i no resulta cara.

S'espera que la producció de nuvols artificials utilitzant la creosota, resultarà pràctica, poguent-se per tal medi salvar de les glaçades les verdures, arbres fruiters, vinyes i demés produccions agrícoles.

De les diferents materies utilitzades per a la producció de fums, és, segons impresió, la creosota la que resultarà més pràctica.

Donya Rosa Segarra.—Elevadora amb Beial titul. Ofereix els seus serveis.—Carrer de Jesús núm. 2, segón.

Convocada pel senyor arcaide de Palma de Mallorca, s'ha reunit la comissió especial encarregada de realitzar els treballs per a la erecció del monument a Jaume I el Conqueridor.

La comissió, després d'amplia deliberació, acordá obrir un concurs per a la presentació de projectes, senyalant un plaç de trenta dies.

S'acordá concedir un premi de 1000 pessetes i dos accessits de 250 pessetes cada un.

Se vingué presentar una proposició a l'Ajuntament per a que faculti a la comissió per a redactar les bases del concurs.

VERMOUTH demaneu-lo en totes parts sec i dols MAYNER i PLA.

Aquesta nit tindrán lloc a la Sala Reus dues extraordinaries sessions de cine, projectant-se un selecte programa de pel·lícules.

Segons resulta d'expedient instruit per la cobrança de llinaments indeguts, per en Freire, la defraudació descoberta a la Tresoreria general s'eleva a la xifra de 500.000 pessetes.

Ha mort a Buenos Aires, la virtuosa i respectable senyora viuda de l'immortal actor català Lleó Fontova (E. P. D.)

PER A LLOGAR: Magatzems, cobert i pati

Carme alt, cantonada a Sant Llorenç. Informarán en la mateixa casa.

Se troba a Madrid el delegat especial del Comité de Joves Xinos, de París, Kian-Kon-Kia, per a gestionar, d'acord

amb els senyors Morote i Simarro, l'intercanvi intel·lectual i el reconeixement per Espanya de la República asiática.

Se necessiten noles i un aprenent.—Fàbrica de capses de cartró, arraval baixa de Jesús, 45.—Francisco Xanxo.

ESPECTACLES

Escallides sessions de cinematograf tots els dijous, dissabtes i dies festius. Avui divendres dues sessions extraordinaries.

SECCIO OFICIAL

Cambra Oficial de Comerç i Industria de Reus

Desde aquesta fetxa i per durant tot el present mes i hores de les 17 a les 20, queden exposades en aquesta Cambra les llistes electorals rectificades per a que'ls interessats puguin fer les reclamacions sobre sa inclusió o exclusió dels mateixos o sobre classificació en diferents grups o categories.

Dites reclamacions haurán de presentarse en la Secretaria de la Cambra durant la primera quinzena de maig pròxim.

Lo que en compliment dels articles 30 i 31 del Reglament orgànic de 29 de desembre de 1911, se fa públic per a que arribi a coneixement dels electors d'aquesta Cambra.

Reus 1 d'abril de 1913.—El President, Josep Monserrat.—El Secretari, J. Minguell.

Moviment del Port de Tarragona

DIES 9 i 10 D'ABRIL DE 1913
dades facilitats per l'Agencia de don E. Fàbregas Entrades

«Hiram» de Troon i escales, cosignat a Mariné. Condueix bacallá.

«Vesta» d'Amsterdam i escales, cosignat a Ferrer. Condueix càrrega general.

«Manuela Pla» de Cette, cosignat a Mariné. Condueix bocois buits.

«Sevilla» de Sevilla i escales, cosignat a Vilar. Condueix varis efectes.

«Betis» de Barcelona, i el despatxa Ricomá. Amb tránzit.

«Alfreda» de Sant Carles, cosignat a Mallol. Condueix sal.

«Aragón» de Sevilla, cosignat a Mac-Andrews. Efectes.

«Cabo San Sebastian» de Marsella, cosignat a Peres. Càrrega general.

«Pepita» de Barcelona i lo despatxa Lopez. Tránzit.

«Gaspar Bayarri» de Sant Carles, cosignat a Ma'lol. Sal.

Sortides

«Vesta» per a Ansterdam i escales. Càrrega general.

«Betis» per a Génova i escales. Amb càrrega general.

«Sevilla» per a Marsella i escales. Càrrega general.

«Manuela Pla» per a Valencia. Amb tránzit.

«Maria-B.» per a Port-Vendres. Amb bocois vi.

«Aragón» per a Marsella. Càrrega general.

«Pedro Pi» per a Cette. Càrrega general.

«Pepita» per a Bilbao i escales. Càrrega general.

«Cabo San Sebastian» per a Bilbao. Efectes.

«Standford» per a Torrevieja. Lastre.

«Hiram» per a Barcelona. Tránzit.

Anunci de sortides de valxells

Dia 11.—«Denia» per a Marsella, Ribera i Génova; consignatari Musolas.

Dia 11.—«Rioja» per a Cette; consignatari Fàbregas.

Dia 11.—«Cabo San Martin» per a Cette i Marsella; consignatari Peres.

Dia 12.—«Victoria» per a Suecia; consignatari Boada.

Dia 12.—«Leo» per a Burdeus, Havre i Finlàndia; consignatari Boada.

Dia 12.—«Luque» per a Hamburg; consignatari Mac-Andrews.

Dia 16.—«Villarreal» per a Africa i Canaries; consignatari Musolas.

Dia 14.—«Alemania» per a Niza, Ribera i Génova; consignatari Terré

ENOFOSFORINA

Reconstituient el més efíacs i ràpit per a les convalescències i agotament. Retorna l'apetit, el benestar i l'alegría. Es tónic cerebral perquè remineralitza la **MATERIA GRIS** donant-li vitalitat i energía.

Se ven a totarreu i a casa del autor

Farmacia Serra

Arraval de Santa Agna, núm. 80; i **Farmacia Nova** de N. Batalla - Portal Jesús

REUS

IBARRA i C. Stat. en Cmta. **SEVILLA**

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián.—Servei ràpid eventual per a Galicia i Nord d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge.—S'expedeix coneixement directe pera Larca i Sant Esteve Pravia amb trasbort al vapor "Luarca núm. 3", i per a Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennis i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya			Per a Cette i Marsella		
Abril	10	Vapor Cabo S. Sebastián	Abril	11	Vapor Cabo San Martín
"	17	" " Quejo	"	18	" " Oropesá
"	24	" " San Martín	"	25	" " Higuer
Maig	1	" " Oropesa	Maig	2	" " Roca
"	8	" " Higuer	"	9	" " Nao

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En **MARIAN PERES**. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

DESCUBRIMIENTO SENSACIONAL

Curación radical de todas las enfermedades de la piel, de las llagas de las piernas y del artrismo, reumatismo, gota, dolores, etc., por medio del

Tratamiento de **L. RICHELET**

Antes de la curación

Después de 15 días del tratamiento

Hemos señalado ya a los lectores de nuestro periódico, el Descubrimiento sensacional del Sr. RICHELET (farmacéutico-químico) en Sedan (Francia), en lo concerniente a las enfermedades de la piel y de la sangre. A continuación indicamos las afecciones que más particularmente son curadas por este prodigioso tratamiento:

Escamas, herpes, impetigos, acnes, sarpullidos, prurigos, rojecas, sarpullidos farináceos, psoriasis, sycosis de la barba, comezónes, enfermedades del cuero cabelludo, afecciones de la nariz y oídos, llagas y eczemas varicosas de las piernas, enfermedades sífilíticas.

La curación es igualmente segura en los trastornos de la circulación en el hombre y en la mujer, y en el artrismo, reumatismo, gota, dolores, etc.

JAMÁS HA HABIDO UN DESACIERTO.

Este maravilloso tratamiento, ejerce su acción tanto en el punto donde se localiza el mal como en la sangre, que la deja completamente purificada y regenerada.

El tratamiento de L. Richelet se encuentra en todas las buenas farmacias y droguerías de España, Canarias y Baleares.

Pídase hoy mismo un folleto ilustrado en lengua española al autor Sr. RICHELET, al depositario general en España D. FRANCISCO LOYARTE, droguería, calle San Marcia 33, SAN SEBASTIAN, y será remitido gratuitamente.

L. RICHELET, 13, rue Gambetta, SEDAN (Francia)

DEPÓSITO GENERAL Y VENTA.—Droguería de D. FRANCISCO LOYARTE, calle de San Ignacio de Loyola, 9, San Sebastián.

Venta en Reus.—A. PUNYED LLOBERAS, calle Llovera, 47.—ANTONIO SERRA Arrabal de Santa Ana, 80.

EL BRUCH

Domicili social: Concepció, 14. **REUS**. L'unió fa la força

Associació Mutua de Segurs sobre la Vida, legalment constituída amb arreglo a la llei de 14 de maig de 1908, per lo tant intervinguda i fiscalitzada per l'Estat.

Fi de l'Associació.—L'Associació EL BRUCH, permet crear i constituir un dot per als fills, una herència per a la família i en particular un capital per als matrimonis que pensin en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot cansar-los la misèria.

Els sollicitants denen tindre en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingrés una módica quantitat per a gastos d'administració, podran assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader mutualisme.

TOTS PER A UN. UN PER A TOTS

Pólices pagades fins a la fetxa 11, cobrant els seus hereders pessetes 3.922'50. - Quotes assegurades 1.293, formant un Capital inscrit de 1.293.000 pessetes.

(Anunci aprovat per la Comissaria General de Segurs).

La correspondència al Director General don **A. Bioto Baldrich**

VIDRES PLANS

VIDAL GERMANS I C.

Martí Napolità (Alcañiz), 7

REUS